

Gorzów Wlkp., 07 sierpnia 2024 r.

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Nasz znak: NK-II.431.1.14.2024

Sprawę prowadzi: Jolanta Seń

Telefon: 957851827

e-mail: jolanta.sen@lubuskie.uw.gov.pl

Rada Miejska

ul. Szkolna 5

69-108 Cybinka

Dotyczy: wystąpienia pokontrolnego

W dniach od 17 kwietnia do 14 czerwca 2024 r. pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.:

- Małgorzata Wołejko – starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca zespołu,
- Jolanta Seń – starszy inspektor wojewódzki,

przeprowadzili kontrolę Rady Miejskiej, ul. Szkolna 5, 69-108 Cybinka, zwanej dalej Radą.*
Przedmiotem kontroli była organizacja oraz sposób przyjmowania i załatwiania skarg, wniosków i petycji za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Kontrola ze względu na jej bezprzedmiotowość nie obejmowała zagadnień dotyczących postępowania w zakresie przyjmowania i załatwiania skarg [art. 227, 231 § 1, 237 § 1, 237 § 2, 237 § 4 w zw. z art. 36, 239 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 oraz Dz. U. z 2023 r. poz. 775)]- dalej k.p.a.

Projekt wystąpienia pokontrolnego przekazano 27 czerwca 2024 r., do którego w ustawowym terminie nie wniesiono zastrzeżeń.

W związku z powyższym przekazuję wystąpienie pokontrolne.**

Mając na uwadze, że do Rady w okresie objętym kontrolą nie wpłynęły skargi, odstępuje się od oceny, natomiast postępowania w zakresie przyjmowania i załatwiania wniosków i petycji ocenia się negatywnie.

Zbiorcza informacja o petycjach rozpatrzonych przez Radę, została opublikowana na stronie internetowej kontrolowanej jednostki, zgodnie z art. 14 ustawy o petycjach, w myśl którego podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji, a w przypadku, o którym mowa w art. 9 - Sejm, Senat lub organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, umieszcza na swojej stronie internetowej lub stronie internetowej urzędu go obsługującego zbiorczą informację o petycjach rozpatrzonych

w roku poprzednim. Informacja ta zawiera w szczególności dane dotyczące liczby, przedmiotu oraz sposobu załatwienia petycji.

Przewodniczący Rady w przesłanych wyjaśnieniach oświadczył, iż „ewidencja skarg i wniosków należy do obowiązków pracownika biura Rady Miejskiej w Cybince, która również czuwa nad przestrzeganiem terminów załatwiania spraw skargowych i petycji. Nadzór i kontrolę przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków i petycji wpływających do Rady Miejskiej w Cybince sprawuje Przewodnicząca Rady Miejskiej w Cybince oraz Przewodnicząca Komisji Skarg Wniosków i Petycji. Przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg, wniosków i petycji powierzono Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Cybince.

Informacja o dniach i godzinach przyjmowania mieszkańców wywieszona została w widocznym miejscu w siedzibie urzędu, co spełnia wymogi określone w art. 253 § 4 k.p.a.

Sekretarz Gminy w wyjaśnieniach przesłanych pismem znak: SE.1710.2.2024 z 30 kwietnia 2024 r. oświadczył, iż interesanci w sprawach skarg i wniosków przyjmowani są w biurze Rady Miejskiej w Cybince w godzinach pracy urzędu miejskiego tj. pn-wt w godzinach 7:30 -16:00, w piątek od 7:30 do 13:30. (Urząd Miejski w Cybince czynny jest w poniedziałek-czwartek: 7:30 - 16:00). Jeżeli interesant osobiście chciałby złożyć skargę, wniosek, petycję konkretnemu radnemu, wówczas jest on powiadamiany telefonicznie i ma możliwość spotkać się w godzinach pracy biura rady z radnym. Radni nie uchwalili planu dyżurów radnych.

Przedmiotowe ustalenia nie odpowiadają treści art. 253 § 2 i 3 k.p.a., w myśl którego kierownicy organów lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu po godzinach pracy. W oświadczeniu z 24 maja br. znak: ON-III.1710.1.2024 Przewodniczący Rady oświadczył, iż radni będą pełnić dyżury w piątki w godzinach 13:30 – 15:30.

W okresie objętym kontrolą do Rady Miejskiej wpłynęły 3 petycje. Kontroli poddano wszystkie sprawy. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- naruszono art. 6 ust. 1 ustawy o petycjach, który stanowi że, jeżeli adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję oraz art. 10 ust. 1 ustawy o petycjach, w myśl którego petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia.

w przypadku sprawy nr 1

27 marca 2023 r. za pośrednictwem poczty elektronicznej wpłynęła korespondencja dot. „przystąpienia do sojuszu pokojowego i o potwierdzenie sprzeciwu na połączenie Polski z Ukrainą w jedno Państwo”.

Pismem z 5 kwietnia 2023 r., znak: ON-III.1510.2.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej poinformowała nadawcę petycji, iż korespondencja została przekazana na podstawie art. 65 §1 k.p.a. do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Cybince.

Pismem z 17 kwietnia 2023 r., znak: ON-III.1510.1.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej poinformowała nadawcę petycji, iż Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zapoznała się z treścią petycji i uznała, iż pismo nie zostało uznane za petycję, w związku z powyższym rada nie może zająć stanowiska.

w przypadku sprawy nr 2

7 września 2023 roku wpłynęła petycja dot. „utworzenia Gminnej Straży Energetycznej.” Pismem z 13 września 2023 r., znak: ON-III.1510.2.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej przekazała na podstawie art. 65 §1 k.p.a. sprawę do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Cybince, informując jednocześnie o tym nadawcę petycji.

Pismem z 21 września 2023 r., znak: ON-III.1510.2.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej poinformowała nadawcę petycji, iż Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zapoznała się z treścią petycji i na podstawie art. 65 §1 k.p.a. przekazała sprawę Burmistrzowi Cybinki.

w przypadku sprawy nr 3

30 października 2023 roku wpłynęła petycja dot. „ostrzeżenia wszystkich mieszkańców o ryzyku potwierdzenia pism podpisem elektronicznym na tabletach – w tym tabletach Poczty Polskiej i banków”.

Pismem z 3 listopada 2023 r., znak: ON-III.1510.3.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej przekazała na podstawie art. 65 §1 k.p.a. sprawę do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Cybince, informując jednocześnie o tym nadawcę petycji.

Pismem z 8 listopada 2023 r., znak: ON-III.1510.3.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej poinformowała nadawcę petycji, iż Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zapoznała się z treścią petycji i uznała, iż korespondencja nie została uznana za petycję i pozostawia ją bez dalszego rozpatrzenia.

W tym miejscu należy wskazać, że jeśli korespondencja wpłynęła do Rady Miejskiej, a Rada uznała się za organ niewłaściwy, to powinna przekazać ją do organu właściwego w terminie wskazanym w art. 6 ust 1 ustawy o petycjach, który stanowi, że adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji. Natomiast jeśli rada uznała się właściwa w sprawie to zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o petycjach powinna w terminie 3 miesiące udzielić odpowiedzi.

Z przedłożonych do kontroli akt wynika, iż do Rady w okresie objętym kontrolą wpłynął jeden wniosek. W wyniku analizy przedłożonej dokumentacji **stwierdzono naruszenie art. 242 § 1 k.p.a. który stanowi, iż w sprawie terminu załatwiania wniosków stosuje się przepis art. 237 § 1 w myśl którego organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca.**

26 czerwca 2023 r. wpłynął wniosek dot. nadania nazwy ulicy. Pismem z 27 czerwca 2023 r., znak: ON-III.0005.1.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej przekazała na podstawie art. 65 §1 k.p.a. sprawę do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej w Cybince, informując jednocześnie nadawcę.

Pismem z 4 lipca 2023 r. znak: ON-III.0005.52023 Przewodnicząca Komisji Skarg, Wniosków i Petycji zaprosiła wnioskodawcę na posiedzenie komisji. Pismem z 24 lipca 2023 r., znak: ON-III.0005.1.2023, Przewodnicząca Rady Miejskiej zaprosiła wnioskodawcę na sesję Rady Miejskiej. Odpowiedź do wnioskodawcy została przesłana pismem z 31 lipca znak: ON-III.0005.1.2023.

Ponadto należy wskazać, iż organy stanowiące jednostki samorządu terytorialnego są organami kolegialnymi, a zatem jedyną formą prawną, w której rada gminy może się wypowiedzieć w przedmiocie skarg, wniosków, petycji jest uchwała. Wobec powyższego informacja dot. przekazania i rozpatrzenia skarg wniosków i petycji, powinna nastąpić w formie uchwały, gdyż zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie

gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) - dalej u.s.g., rada gminy działa poprzez podejmowanie uchwał, których wykonanie powierza przewodniczącemu rady. Przewodniczący rady gminy nie posiada kompetencji, aby udzielać odpowiedzi na skargi, wnioski i petycje. Przewodniczący rady nie jest organem gminy. Zadania przewodniczącego rady wynikają wprost z ustawy. Kompetencje przewodniczącego rady mogą być uszczegółowione na mocy postanowień statutu, ale nie mogą wykraczać poza delegację ustawową. Wyłącznym zadaniem przewodniczącego rady jest sprawne organizowanie i prowadzenie prac rady, w tym przewodniczenie obradom rady. Poprzez organizowanie prac rady należy rozumieć wiele czynności, głównie o charakterze materialno-technicznym, takich jak przygotowywanie projektu przebiegu sesji, zawiadomienie radnych o miejscu, terminie sesji oraz porządku obrad, przygotowanie dla radnych stosownych dokumentów i innych materiałów, odbieranie skarg, wniosków lub petycji kierowanych do rady itp.

Ponadto należy zaznaczyć, iż stosownie do art. 18 b ust. 1 i 3 u.s.g. rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji określa statut. Wskazany przepis art. 18b ust. 1 ww. ustawy określa zatem podstawowe zadania komisji skarg, wniosków i petycji. Należy przyjąć, że do zadań komisji należy udzielanie pomocy radzie gminy w sprawach przyjmowania i rozpatrywania przez radę skarg, wniosków i petycji. Komisja ta nie ma żadnych własnych uprawnień decyzyjnych, które mogą odnosić skutki na zewnątrz. Jej rola ogranicza się wyłącznie do dokonania niezbędnych ustaleń oraz przedstawienia swojego stanowiska w sprawie. Natomiast ocena tych ustaleń i ostateczna decyzja o sposobie rozpatrzenia skargi, wniosku lub petycji należy zawsze wyłącznie do rady gminy. W tym zakresie komisja pełni funkcję służebną wobec rady, a przyjęte przez nią stanowisko nie jest wiążące dla rady przy rozpatrywaniu skargi, wniosku lub petycji.

Ponadto w toku kontroli stwierdzono nieprzestrzeganie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w zakresie symbolu klasyfikacyjnego z wykazu akt. 1510, który oznaczony jest hasłem klasyfikacyjnym: „skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe)”, natomiast petycje, postulaty i inicjatywy obywateli oznaczone powinny być symbolem 152.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostały złożone wyjaśnienia w świetle których: „Zajmowanie stanowiska we wskazanych sprawach przez Przewodniczącą Rady nie zaś samą radę spowodowane było błędnie przyjętą procedurą rozpatrywania skarg, wniosków i petycji wpływających do tut. Urzędu.

Podczas przekazania petycji zastosowano art. 65 § k.p.a. ponieważ stosowano błędnie przyjętą procedurę rozpatrywania skarg, wniosków i petycji wpływających do tut. Urzędu. Błędny symbol klasyfikacyjny z jednolitego rzeczowego wykazu akt został wpisany omyłkowo. Zachowano przy tym jednak kat. archiwalną A akt.

Przekroczenie terminu jej załatwienia było spowodowane brakiem możliwości zwołania posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (okres wakacyjny).” .

Przedstawiając powyższe ustalenia **zalecam**:

- przestrzegać art. 6 ust. 1 ustawy o petycjach, który stanowi że, jeżeli adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję oraz art. 10 ust. 1 ustawy o petycjach, w myśl którego petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia,
- przestrzegać terminu określonego w art. 244 § 1 k.p.a., zgodnie z którym w sprawie terminu załatwiania wniosków stosuje się przepis art. 237 § 1, w myśl którego organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca; W razie niemożności załatwienia wniosku w terminie określonym w art. 244 właściwy organ obowiązany jest w tym terminie zawiadomić wnioskodawcę o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku oraz o przewidywanym terminie załatwienia wniosku (art. 245 k.p.a.),
- przestrzegać rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w zakresie symbolu klasyfikacyjnego
- rozstrzygnięcia w sprawie skarg, wniosków lub petycji podejmować w formie uchwał.

W terminie 30 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, proszę o pisemną informację o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystaniu wniosków. Jednocześnie informuję, iż od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze***.

Podstawa prawna:

*art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

**art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

*** art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula